

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 67/2023, instat contra el Consorci d'Educació de Barcelona.

Antecedents

1. En data 09/06/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del Sr. (...) (d'ara endavant, el reclamant), de reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades personals, que havia exercit prèviament davant el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB). El reclamant es queixava que "El pasado dieciocho de abril de dos mil veintitrés, realicé una solicitud de obtención de datos al Consorcio de Educación de Barcelona (CEB). (...). A fecha de hoy viernes nueve de junio de dos mil veintitrés, no he recibido ninguna respuesta."

El reclamant aportava el justificant que havia presentat la seva petició adreçada al CEB al registre electrònic de l'Administració General de l'Estat, en data 18/04/2023. En aquesta petició exposava que "Cuando tenía diez años (año 2008), denuncié ante los Mossos d'Esquadra por bullying. Recuerdo perfectamente que, desde la administración educativa de entonces, se realizaron actuaciones. El centro educativo en el que transcurrieron los hechos, así como mi domicilio, estaban sitios en la ciudad de Barcelona", i demanava "(...) la totalidad de los datos que tengan al respecto" i "la totalidad de datos restantes que dispongan sobre mi persona."

2. En data 16/06/2023, es la reclamació es va traslladar al CEB per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.
3. El CEB va formular al·legacions mitjançant escrit de data 23/06/2023, en el qual, en síntesi, exposava el següent:
 - Que "El dia 18 d'abril de 2023 va tenir entrada al registre electrònic del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública la sol·licitud d'accés" del reclamant. "L'assentament registral va arribar al Registre general del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya el 19 d'abril de 2023, qui el va derivar al Registre general del Consorci d'Educació de Barcelona el 24 d'abril de 2023."
 - Que "(...) La petició afectava bàsicament tres tractaments de dades del Consorci: el tractament CEB026 Registre de situacions de maltractament o assetjament infantil a la ciutat de Barcelona, el tractament CEB015 Preinscripció d'alumnes, i el tractament CEB016 Alumnes matriculats, tots tres descrits al Registre d'Activitats de Tractament del Consorci."
 - Que "Es van fer les següents actuacions:
 - El Servei de Gestió del Procés d'Escolarització va cercar la informació relativa a la persona sol·licitant, sense obtenir resultats (...).

- L'Àrea d'Educació Inclusiva es va posar en contacte amb els Equips d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica per cercar si existia un expedient a nom de [reclamant] relatiu a un cas d'assetjament, sense obtenir resultats.
 - Des de l'Arxiu Central del Consorci es va fer una cerca exhaustiva de documentació per localitzar qualsevol documentació relativa a la persona sol·licitant, cosa la qual tampoc va donar resultats.
 - Finalment, es va demanar a la Inspecció d'educació de Barcelona si constava als seus arxius l'existència d'algun informe relatiu a la persona sol·licitant. Amb la informació facilitada per aquesta persona, la Inspecció d'educació no va localitzar en aquesta primera cerca cap informe associat.”
- Que el CEB “no va assumir la competència de gestió dels centres educatius públics d'educació infantil, educació primària i d'educació secundària obligatòria i post-obligatòria, de formació professional, educació especial i adults fins l'any 2009, amb l'Acord de Govern GOV/218/2008, de 16 de desembre, pel qual s'aprova l'Acord amb l'Ajuntament de Barcelona per a l'assumpció de funcions, d'ambdues administracions, per part del Consorci d'Educació de Barcelona. Aquest motiu explica que no s'hagi localitzat en el Consorci documentació d'un esdeveniment relacionat amb un alumne escolaritzat l'any 2008.”
- Que “(...) es considera que només resten dues ubicacions on trobar la informació sol·licitada: l'arxiu històric de la Inspecció d'educació, actualment custodiat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, i l'arxiu semiactiu del centre educatiu on va cursar els estudis.”
- Que “Per tal de poder adreçar la persona sol·licitant a l'arxiu adient, i poder localitzar la seva documentació en aquest arxiu, se li ha sol·licitat per escrit una còpia de la petició, per tal que indiqui el centre educatiu on cursava els estudis en el moment dels fets al·legats.”
- Que “Per motius d'ordre intern (punta de treball i indisponibilitat crítica de recursos degut a la tramitació del procés de preinscripció escolar) des de la Direcció d'Atenció a la Comunitat Educativa no es va comunicar a la persona sol·licitant, dins el primer mes posterior a la presentació de la sol·licitud, el resultat infructuós de la cerca documental realitzada ni l'ampliació del termini de resolució en els dos mesos addicionals que contempla la normativa, la qual s'ha comunicat a la persona sol·licitant tant aviat com ha estat possible.”
- 4.** En data 11/08/2023, a requeriment d'aquesta Autoritat, l'entitat reclamada va aportar la documentació complementària següent:
- Un escrit que el CEB va adreçar al reclamant el 22/06/2023, en què l'informava que “Un cop s'ha fet l'anàlisi de la sol·licitud, li informem que no s'ha trobat documentació relacionada sobre el seu cas. Però, per poder fer una cerca més acurada, necessitaríem el nom del centre on va cursar els estudis.”
 - El comprovant del procés de notificació electrònica d'aquest escrit, a través la plataforma e-Notum. Aquesta notificació es va posar a disposició del reclamant el 23/06/2023 i consta com a rebutjada el 04/07/2023, per manca d'accés.

- Un escrit, de data 22/06/2023, en què el CEB informava el reclamant que “(...) aquesta dada [el nom del centre on cursava els estudis] ens la pot enviar a través del correu electrònic del Consorci d'Educació de Barcelona, bustia.ceb@gencat.cat o bé a través de l'àrea privada de Serveis i Tràmits de la Generalitat de Catalunya, <https://ovt.gencat.cat/carpetaciudadana360#/acces>.”

En el mateix escrit es posava en coneixement del reclamant que “(...) el termini de resposta s'ha allargat dos mesos addicionals a causa de la complexitat i la dificultat per trobar la informació.”

- El comprovant del procés de notificació electrònica d'aquest escrit, a través de la plataforma e-Notum. Aquesta notificació es va posar a disposició del reclamant el 23/06/2023 i consta com a rebutjada el 04/07/2023, per manca d'accés.

Fonaments de dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b i 8.2.b de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. L'article 15 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD), referent al dret d'accés de la persona interessada preveu que:

“1. El interesado tendrá derecho a obtener del responsable del tratamiento confirmación de si se están tratando o no datos personales que le conciernen y, en tal caso, derecho de acceso a los datos personales y a la siguiente información:

- a) los fines del tratamiento;
- b) las categorías de datos personales de que se trate;
- c) los destinatarios o las categorías de destinatarios a los que se comunicaron o serán comunicados los datos personales, en particular destinatarios en terceros u organizaciones internacionales;
- d) de ser posible, el plazo previsto de conservación de los datos personales o, de no ser posible, los criterios utilizados para determinar este plazo;
- e) la existencia del derecho a solicitar del responsable la rectificación o supresión de datos personales o la limitación del tratamiento de datos personales relativos al interesado, o a oponerse a dicho tratamiento;
- f) el derecho a presentar una reclamación ante una autoridad de control;
- g) cuando los datos personales no se hayan obtenido del interesado, cualquier información disponible sobre su origen;
- h) la existencia de decisiones automatizadas, incluida la elaboración de perfiles, a que se refiere el artículo 22, apartados 1 y 4, y, al menos en tales casos, información significativa sobre la lógica aplicada, así como la importancia y las consecuencias previstas de dicho tratamiento para el interesado.

2. Cuando se transfieran datos personales a un tercer país o a una organización internacional, el interesado tendrá derecho a ser informado de las garantías adecuadas en virtud del artículo 46 relativas a la transferencia.
3. El responsable del tratamiento facilitará una copia de los datos personales objeto de tratamiento. El responsable podrá percibir por cualquier otra copia solicitada por el interesado un canon razonable basado en los costes administrativos. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, y a menos que este solicite que se facilite de otro modo, la información se facilitará en un formato electrónico de uso común.
4. El derecho a obtener copia mencionado en el apartado 3 no afectará negativamente a los derechos y libertades de otros.”

En relació amb els drets previstos als articles 15 a 22 de l'RGPD, els apartats 3 a 5 de l'article 12 de l'RGPD estableixen el següent:

- “3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.
4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.
5. La información facilitada en virtud de los artículos 13 y 14 así como toda comunicación y cualquier actuación realizada en virtud de los artículos 15 a 22 y 34 serán a título gratuito. Cuando las solicitudes sean manifiestamente infundadas o excesivas, especialmente debido a su carácter repetitivo, el responsable podrá:
 - a) cobrar un canon razonable en función de los costes administrativos afrontados para facilitar la información o la comunicación o realizar la actuación solicitada, o
 - b) negarse a actuar respeto de la solicitud.El responsable del tratamiento soportará la carga de demostrar el carácter manifiestamente infundado o excesivo de la solicitud.
(...)”

Per la seva banda, l'article 13 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), determina el següent, també en relació amb el dret d'accés:

- “1. El dret d'accés de l'afectat s'ha d'exercir d'acord amb el que estableix l'article 15 del Reglament (UE) 2016/679.

Quan el responsable tracti una gran quantitat de dades relatives a l'afectat i aquest exerceixi el seu dret d'accés sense especificar si es refereix a totes o a una part de les dades, el responsable li pot sol·licitar, abans de facilitar la informació, que l'afectat especifiqui les dades o les activitats de tractament a què es refereix la sol·licitud.

2. El dret d'accés s'entén atorgat si el responsable del tractament facilita a l'afectat un sistema d'accés remot, directe i segur a les dades personals que garanteixi, de manera permanent, l'accés a la seva totalitat. A aquest efecte, la comunicació del responsable a l'afectat de la manera com aquest pot accedir al sistema esmentat és suficient per tenir per atesa la sol·licitud d'exercici del dret.

No obstant això, l'interessat pot sol·licitar del responsable la informació referida als extrems previstos a l'article 15.1 del Reglament (UE) 2016/679 que no s'inclogui en el sistema d'accés remot.

3. Als efectes establerts a l'article 12.5 del Reglament (UE) 2016/679 es pot considerar repetitiu l'exercici del dret d'accés més d'una vegada durant el termini de sis mesos, tret que hi hagi una causa legítima per fer-ho.

4. Quan l'afectat triï un mitjà diferent al que se li ofereix que suposi un cost desproporcionat, la sol·licitud s'ha de considerar excessiva, per la qual cosa l'afectat esmentat ha d'assumir l'excés de costos que la seva tria comporti. En aquest cas, només és exigible al responsable del tractament la satisfacció del dret d'accés sense dilacions indegudes.”

En relació amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

3. Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si el CEB va resoldre i notificar, dins el termini previst per la normativa aplicable, el dret d'accés exercit pel reclamant, ja que precisament el motiu de la seva queixa que va iniciar aquest procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta dins del termini previst a l'efecte.

Respecte d'això, consta acreditat que en data 18/04/2023, mitjançant el registre electrònic de l'Administració General de l'Estat, el reclamant va presentar una sol·licitud d'accés adreçada al CEB que, segons aquesta entitat, va entrar al seu registre general el 24/04/2023.

D'acord amb l'article 12.3 de l'RGPD, el CEB havia de resoldre i notificar la petició d'exercici del dret sol·licitat en el termini màxim d'un mes, a comptar a partir de la data de recepció de la sol·licitud. En relació amb la qüestió del termini cal tenir en compte que, de conformitat amb l'article 21.3 b de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), i l'article 41.7 de la Llei

26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (LRJPCat), d'una banda, el còmput del termini màxim en procediments iniciats a instància de part (com és el cas) s'inicia des de la data en què la sol·licitud ha tingut entrada en el registre de l'òrgan competent per tramitar-la. I, d'altra banda, que el termini màxim ho és per resoldre i notificar (art. 21 LPAC), de manera que abans que finalitzi aquest termini cal haver notificat la resolució, o si més no poder l'intent de notificació (art. 40.4 LPAC).

El CEB ha acreditat que ha respost la sol·licitud d'accés exercida pel reclamant, mitjançant escrit de 22/06/2023, el qual es va posar a la seva disposició el 23/06/2023 a través del sistema e-Notum. Per tant, de conformitat amb el que preveuen els articles 40.4 i 41.5 de l'LPAC, es considera que l'entitat va respondre la sol·licitud aquest darrer dia, quan va intentar vàlidament la notificació. Això no obstant, cal assenyalar que ho va fer un cop superat el termini d'un mes previst a aquest efecte.

Per altra banda, en la seva resposta de data 22/06/2023, l'entitat reclamada informava el reclamant que "(...) el termini de resposta s'ha allargat dos mesos addicionals a causa de la complexitat i la dificultat per trobar la informació."

Respecte d'això, l'article 12.2 de l'RGPD estableix que "El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo."

D'acord amb l'anterior, el CEB va informar el reclamant dels motius de la dilació en resoldre de manera extemporània, és a dir, quan havia transcorregut el termini d'un mes des de la recepció de la sol·licitud.

En conseqüència, atès que la reclamació es fonamentava en la manca de resposta a la sol·licitud d'exercici del dret d'accés, escau estimar la reclamació per motius formals, ja que el CEB no va resoldre i notificar en forma i termini aquesta sol·licitud. Això, sens perjudici del que es dirà a continuació quant al fons de la reclamació.

4. Una vegada assentat l'anterior, escau analitzar el fons de la reclamació, és a dir si, d'acord amb els preceptes transcrits al fonament de dret 2n, és procedent l'accés a les dades en els termes que ho va sol·licitar el reclamant.

Com a punt de partida, cal tenir en compte que l'article 15 de l'RGPD configura el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals objecte de tractament i a accedir-hi, així com informació sobre les finalitats del tractament, les categories de dades personals i els destinataris als quals s'han comunicat o es comunicaran les dades personals i la resta d'informació detallada a l'article 15.1 de l'RGPD. A més, l'article 15.3 de l'RGPD reconeix expressament el dret de qualsevol

persona que el responsable del tractament li faciliti una còpia del document on constin les dades personals a les quals s'ha sol·licitat accedir.

El dret d'accés és un dret personalíssim i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades personals. Mitjançant aquest dret, el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona s'estan tractant. A més, aquest dret podria ser la base per exercir altres drets, com ara els de rectificació, supressió, limitació, portabilitat o oposició. Per tot això, les limitacions al dret d'accés han de ser mínimes. Les causes de denegació del dret d'accés s'estableixen a l'article 23 de l'RGPD, que disposa que han d'estar previstes a "través de medidas legislativas" (art. 23.1 RGPD).

Tal com s'ha avançat en el fonament de dret precedent, l'entitat reclamada ha acreditat que va respondre (extemporàniament) el reclamant mitjançant l'escrit de 22/06/2023, però la notificació va ser refusada per manca d'accés. En aquest escrit, l'entitat l'informava que no constaven les seves dades en cap dels registres dels quals n'era responsable. I no només això, sinó que l'informava que el CEB havia traslladat la seva petició a d'altres responsables del tractament (Departament d'Educació); actuació que hauria dut a terme per tal d'evitar tràmits al reclamant i donar una resposta unitària a la seva sol·licitud. A la vista de l'anterior, quant al fons aquesta Autoritat considera que l'entitat va donar una resposta ajustada a dret a la sol·licitud d'accés del reclamant.

A més, també cal fer notar que en el mateix escrit de 22/06/2023, el CEB va sol·licitar més informació al reclamant per tal de continuar amb la cerca de les dades que havia demanat, però el Sr. (...) no va accedir a les dues notificacions electròniques que se li van adreçar el 23/06/2023.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Estimar la reclamació de tutela formulada pel Sr. (...), atès que el Consorci d'Educació de Barcelona no va respondre en el termini establert a la normativa aplicable. No escau requerir cap actuació, atès que l'entitat va donar resposta ajustada a dret, tot i que extemporàniament.
2. Notificar aquesta resolució al Consorci d'Educació de Barcelona i al reclamant.
3. Ordenar que la resolució es publiqui al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu les parts interessades poden interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També poden interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats

contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per defensar els seus interessos.

La directora